

**Protokół posiedzenia
Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
Rady Miasta Gliwice kadencji 2018-2023
w dniu 12 września 2022 r., godz. 16.00**

Przewodniczący Komisji Paweł Wróblewski otworzył posiedzenie Komisji, powitał zebranych – gości oraz radnych i zaproponował przyjęcie następującego porządku obrad:

1) Petycje rodziców dzieci w sprawie zmiany wysokości dofinansowania miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat trzech w niepublicznych żłobkach.

2) Sprawy bieżące.

Nie zgłoszono uwag do zaproponowanego porządku obrad.

W posiedzeniu udział wzięła Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta.

Ad 1) Petycje rodziców dzieci w sprawie zmiany wysokości dofinansowania miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat trzech w niepublicznych żłobkach (w sprawie BR.0012.12.8.2022).

Przewodniczący Komisji Paweł Wróblewski podziękował Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych za obecność na posiedzeniu. Poinformował, że Komisja wystąpiła o opinię prawną, z której wynika, że ze względu na braki formalne, petycji nie należy rozpatrywać. Poprosił następnie radnego Adama Majgiera o przedstawienie wniosków z analizy treści złożonych petycji.

Radny Adam Majgier poinformował, że pierwsza grupa petycji, z dnia 21 czerwca 2022 r., adresowana była do Przewodniczącego Rady Miasta i Prezydenta Miasta. W pismach proszono o zorganizowanie spotkania z Prezydentem Miasta, do którego doszło w dniu 15 lipca br.

Kolejna grupa petycji to pisma rad rodziców przy kilku placówkach niepublicznych, którym towarzyszą listy z podpisami. Nadawcy zwracają się o równe traktowanie rodziców dzieci uczęszczających do żłobków publicznych i niepublicznych oraz dofinansowanie tych niepublicznych w taki sam sposób, jak publicznych. Radny wskazał, że treść we wszystkich siedmiu pismach jest taka sama. Radca prawny potwierdził, że Rada Miasta nie powinna rozpatrywać petycji. Radny zwrócił także uwagę, że przedsiębiorca z Krakowa, właściciel kilku placówek, wskazuje, iż reprezentuje mieszkańców Gliwic, ale są to nie tylko gliwiczanie. Radny zapewnił, że petycje niczym się nie różnią, jedynie nagłówkiem.

Przewodniczący Komisji Paweł Wróblewski wrócił do tezy z opinii prawnej i wskazał, że Rada Miasta nie powinna rozpatrywać tych petycji, a pozostawić je bez rozpatrzenia ze względu na braki formalne.

Radny Adam Majgier zastanowił się, co w sytuacji, jeśli Rada Miasta nie zgodzi się ze stanowiskiem Komisji w tej sprawie.

Przewodniczący Komisji Paweł Wróblewski zwrócił uwagę, że Komisja pytała radcę, czy może rozpatrywać petycje, ale braki formalne są nie do naprawienia. Komisja dysponuje opinią oraz argumentami natury prawnej. Zapytał następnie, czy petycje o podobnej treści wpłynęły do Prezydenta Miasta i czy je rozpatrzył.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta przypomniała, że do Prezydenta trafiły pisma z czerwca, w których nadawcy prosili go o spotkanie. Kolejne petycje były już adresowane tylko do Rady Miasta i nie sądzi, by Prezydent Miasta je rozpatrywał.

Przewodniczący Komisji Paweł Wróblewski poprosił gościa o przedstawienie informacji na temat sprawy.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta przedstawiła prezentację na temat polityki żłobkowej miasta. Na wstępie poinformowała, że od września cztery żłobki krakowskie zostały wykluczone z dotacji, nie podpisano z nimi nowej umowy. Poinformowała następnie, że żłobki zawsze były dotowane w konkursach, a przedsiębiorcy byli gotowi ponosić ryzyko prowadzonej działalności. Odkąd na rynek gliwicki wszedł przedsiębiorca z Krakowa, zaczął promować wśród innych pomysł, aby dotacje przyznawać w oparciu o uchwałę. Trzy żłobki nie podpisały petycji proponowanej przez pomysłodawcę i poinformowały Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, że konkurs jest dla nich czytelny. Wskazała także, że obecnie miasto przyznaje dotacje jedynie żłobkom. W uchwale dotacyjnej trzeba by natomiast wpisać także opiekunów dziennych oraz kluby dziecięce, ponieważ takie jest stanowisko nadzoru prawnego. Podjęcie uchwały regulującej przyznawanie dotacji jedynie żłobkom będzie najprawdopodobniej skutkować wzruszeniem jej przez nadzór. Wyjaśniając, dlaczego miasto zdecydowało o dotowaniu jedynie żłobków, Pani Naczelnik wskazała, że przeznaczone są dla dzieci poniżej 1 roku życia, są kontrolowane przez Sanepid i muszą spełnić określone wymogi lokalowe, w przeciwieństwie do dziennych opiekunów. Zdaniem miasta jest to najbezpieczniejsza forma opieki nad dziećmi.

Przewodniczący Komisji Paweł Wróblewski zapytał, kto to jest opiekun dzienny.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta wyjaśniła, że jest to osoba, która przechodzi szkolenie zakończone wydaniem odpowiedniego zaświadczenia i może się opiekować maksymalnie ósemką dzieci. W praktyce warunki powinny być zbliżone do domowych, ale brak jest jakichkolwiek standardów.

Następnie Pani Naczelnik poinformowała, że za najważniejsze kryterium oceny ofert konkursowych Miasto uważa wysokość świadczenia pobieranego od rodziców. Miasto chce promować żłobki tanie dla rodziców, a przedsiębiorcy o tym wiedzą. Poinformowała, że wspomniane na początku wypowiedzenie umowy czterem żłobkom spowodowane było tym, że przedsiębiorca oświadczył, że będzie pobierał od rodziców 709 zł za pobyt wraz z wyżywieniem. Kiedy został wprowadzony kapitał opiekuńczy, przedsiębiorca zaczął aneksować umowy z rodzicami. Zaniepokojeni rodzice zgłosili ten fakt do Urzędu i w trakcie postępowania wyjaśniającego okazało się, że rodzice musieli osobno płacić za catering (umowa z osobną firmą, powiązaną z właścicielem żłobka). Miasto wezwało przedsiębiorcę, by zwrócił rodzicom nienależnie pobrane pieniądze, ale tego nie uczynił, więc umowy rozwiązano. Sprawa została zgłoszona do prokuratury.

W dalszej kolejności Pani Naczelnik wskazała na inne różnice pomiędzy konkursem na dotację a uchwałą dotacyjną. Uchwała nie pozwala zaplanować środków w budżecie. Opinia prawna mówi, że można spróbować wpisać kwotę, ale nie ma pewności, że nadzór prawny nie wzruszy takiej uchwały.

Radny Michał Jaśniok zapytał, czy Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych skontrolował wszystkie podmioty, gdyż może być tak, że wszystkie podmioty postępują podobnie. Zapytał też, jakie miasto ma mechanizmy kontrolne wobec podmiotów niepublicznych. Wskazał także na przypadki, gdy rodzicom każe się przynosić do żłobków różne rzeczy potrzebne dzieciom.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta poinformowała, że znana jest kwota, jaką przedsiębiorcy zadeklarowali, że będą pobierać od rodziców. Wydział prosi rodziców, by zgłaszali mu przypadki, kiedy przedsiębiorca żąda od nich wyższych kwot lub czegoś innego. Nie miała sygnału, że rodzice mieli coś mieć w cenie pobytu dziecka w żłobku, a kazano im to przynosić (np. pampersy).

Radny Michał Jaśniok uznał, że rację mają wnioskodawcy, że nie wiedzą, w co wchodzi. W ogłoszeniu o konkursie można by określić zadania.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta wyjaśniła, że nie jest możliwe przygotowanie zamkniętego katalogu zadań.

Radny Michał Jaśniok wyraził obawę, że przy takim podejściu niemożliwe jest zdobycie 100% punktów.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta podkreśliła, że oceniana jest atrakcyjność oferty i zapewniła, że możliwe jest uzyskanie 100% punktów. Dodała, że jest to częścią ryzyka związanego z prowadzeniem działalności.

Radny Michał Jaśniok zapytał, czy miasto nie obawia się zarzutów, że nie przedstawia swoich oczekiwań.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta poinformowała, że trwają analizy, czy można określić jakieś przykładowe wymogi, stworzyć jakąś wstępną listę zadań.

Radny Michał Jaśniok uznał, że przedstawione różnice między konkursem na dotację a uchwałą dotacyjną wydają się korzystne z perspektywy miasta.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta przedstawiła ryzyko związane z przyznawaniem dotacji w oparciu o uchwałę. Brak na przykład możliwości wstrzymania dotacji. Przedsiębiorcy mogą ponadto wymuszać wzrost cen. Przedsiębiorca z Krakowa, odkąd rozpoczął działalność na rynku gliwickim, zwraca się o zmianę formuły przyznawania dotacji z konkursu na uchwałę.

Radny Michał Jaśniok poprosił o przedstawienie ryzyka związanego z przeprowadzeniem konkursu.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta wyjaśniła, że zdarzają się przypadki, iż część ofert konkursowych, ze względu na błędy formalne lub merytoryczne, nie może zostać przyjęta do realizacji. Dlatego też konkurs ogłaszany jest na tyle wcześniej, aby można było przeprowadzić drugą turę konkursu.

Radny Michał Jaśniok uznał, że jest to konkurs dla konkretnego podmiotu.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta wyjaśniła, że jest on kierowany do kilku podmiotów, odrzuconych uprzednio z przyczyn formalnych. Środki z dotacji są wypłacane w trzech transzach.

Radny Gabriel Bodzioch zapytał, czy konkurs można podzielić na dwie części, żeby nie odrzucać ofert, jeśli ktoś czegoś nie zaznaczył.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta wyjaśniła, że nie można. Wynika to z ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, która tego nie przewiduje. Dodała także, że błędy w ofertach wynikają często z braku staranności.

Następnie Pani Naczelnik powróciła do omawiania przygotowanej prezentacji, tłumacząc powody wyższych kosztów prowadzenia żłobków publicznych i przedstawiając symulację dotacji oraz wariantów podziału środków. Poinformowała również, że działają w Gliwicach żłobki niepubliczne, które nie korzystają z dotacji i utrzymują się z opłat rodziców. Jeden podmiot pobierał dotację, ale ją stracił i dalej się utrzymuje. Zaznaczyła, że przyznając dotacje, miasto kieruje się kryterium najlepszej opieki dla dzieci. Uchwała dotacyjna musiałaby objąć wszystkie dostępne formy opieki nad dziećmi. Jeśli dotacje w konkursie przyznawano by w równych kwotach, część miejsc nie otrzymałaby ich w ogóle. Wskazała także na różnicę między żłobkami publicznymi a niepublicznymi – ten drugi może zlikwidować miejsca z dnia na dzień, a żłobek publiczny nie. Na koniec Pani Naczelnik uznała, że ewentualna zmiana podejścia systemowego powinna być oparta na poszerzonych konsultacjach społecznych.

Radny Leszek Curyło zapytał, kto by miał brać udział w takich konsultacjach.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta wyjaśniła, że mieszkańcy.

Radny Jacek Trochimowicz podziękował za przedstawienie Komisji prezentacji. Wyjaśnił, że nie trzeba go do niczego przekonywać, bo uważa, że system działa właściwie.

Radny wskazał, że, jego zdaniem, pojawiają się działania o charakterze manipulacyjnym, mające na celu zapewnić podmiotom je prowadzącym jakieś korzyści. Jest to gra rynkowa. Podmioty prowadzące żłobki niepubliczne decydują się na działalność, a radny nie wyobraża sobie, by narzucić zasady zrównujące je ze żłobkami publicznymi. Jego zdaniem głębsze analizy tematu są zbędne i nie wiadomo, co należałoby konsultować. Oferta żłobków publicznych i niepublicznych wzajemnie się uzupełnia. System działa prawidłowo i, zdaniem radnego, jest przemyślany. Jeśli podstawowa baza jest zapewniona, to reszta jest grą rynkową, na którą ktoś się godzi. Radny stwierdził, że ma wrażenie, iż Rada Miasta coraz częściej jest manipulowana przez różne grupy.

Radny Michał Jaśniok poinformował, że cieszy go okazja do wyjaśnienia tych manipulacji. Może się czasem zdarzyć, że interes miasta i rodziców będzie stał w sprzeczności. Podziękował Pani Naczelnik za przekazane informacje, z których wiele się dowiedział. Wyraził też przekonanie, że obecnie przyjęte zasady będą z czasem ewoluowały. Dofinansowanie nominalnie będzie pewnie na tym samym poziomie, choć realnie – na niższym. Pozostaje pytanie, czy zasady jego przyznawania konsultować z rodzicami, czy z płatnikami (mieszkańcami).

Przewodniczący Komisji Paweł Wróblewski uznał, że wprowadzani w błąd mogą być także rodzice, ponieważ w petycjach został również zaszyty postulat zmiany systemu.

Radny Jacek Trochimowicz uznał, że nie można dążyć do zrównania placówek publicznych i prywatnych, bo czym innym one są.

Radny Michał Jaśniok zapytał, jakie podejście jest planowane na przyszły rok i jaka będzie kwota przeznaczona na dotacje.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta wyjaśniła, że zdecyduje o tym Prezydent Miasta w trakcie przygotowywania projektu budżetu na 2023 r.

Radny Michał Jaśniok zapytał, ile w placówkach jest dzieci z Ukrainy i czy przyjmujące je placówki kwalifikują się do szczególnej pomocy.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Agnieszka Paszta wyjaśniła, że ustawa kierowana do uchodźców z Ukrainy pozwala na zwiększenie liczby miejsc w placówkach bez zwiększania liczby opiekunów. Zapewniła także, że nie ma kryzysowej sytuacji.

Przewodniczący Komisji Paweł Wróblewski przypomniał, że wpłynęło 7 petycji o tej samej treści. Wygląda na to, że zostały przekazane z inicjatywy jednego przedsiębiorcy, który jest właścicielem 4 podmiotów (żłobków niepublicznych). Przewodniczący poprosił radnych o opinie, jak można załatwić sprawę. Przypomniał, że na ostatnim posiedzeniu Komisja zapoznała się z opinią prawną mówiącą, że Rada Miasta, ze względu na braki formalne, powinna pozostawić petycje bez rozpatrzenia. Przewodniczący zaproponował, by Komisja zarekomendowała Radzie Miasta powyższe rozwiązanie. Może również poprosić o dodatkową opinię prawną i zapytać, czy Komisja może sama zakończyć sprawę. Podkreślił, że pomimo braków formalnych, Komisja szczegółowo zapoznała się z tą sprawą.

Przewodniczący Komisji zapytał, kto z radnych jest za pozostawieniem petycji bez rozpatrzenia ze względu na braki formalne.

Wynik głosowania: **6 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się**. Komisja przyjęła stanowisko w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia.

Komisja zwróci się jednocześnie z prośbą o dodatkową opinię prawną, o jakiej mowa powyżej.

Przewodniczący Komisji podziękował Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych za udział w posiedzeniu Komisji. Na tym zakończono procedowanie w tym punkcie porządku obrad.

Ad 2) Sprawy bieżące.

Komisja zapoznała się z następującymi pismami:

- a) Skarga mieszkańca na bezczynność Prezydenta Miasta w zakresie udzielenia odpowiedzi przez Zarząd Dróg Miejskich (w załączeniu, korespondencja nr UM.939750.2022).
- b) Skarga mieszkańca na bezczynność Prezydenta Miasta w zakresie udzielenia odpowiedzi przez Wydział Gospodarki Nieruchomościami (w załączeniu, korespondencja nr UM.927082.2022).

(***)

Terminu kolejnego posiedzenia Komisji nie ustalono.

Na tym zakończono posiedzenie Komisji.

Protokołowała

(-) Marta Stradomska

Przewodniczący Komisji
Skarg, Wniosków i Petycji

(-) Paweł Wróblewski